

ИМАШ ПРАВО ДА РЕШАВАШ

КЪДЕ ДА ЖИВЕЕШ

Текстът е във формат лесен за четене

Вземане на решения - Къде да живея?

Изборът, къде да живееш е много важно решение.

Законът казва, че възрастните са дееспособни – могат да вземат самостоятелно решение за нещо.

Това означава да разбереш информацията за решението си, така че да можеш да го вземеш - Ако не разбираш информацията, която ти се дава, трябва да поискаш по-ясно обяснение.

- Да продължиш да питаш.

- Да задаваш толкова въпроси, колкото е необходимо:

- да запомниш информацията
- да си в състояние да разбереш какво ще се случи, когато вземеш това свое решение
- да можеш да кажеш или да покажеш на някого това, което искаш като:

използваш думи;

използваш картини;

използваш знаци, като Макатон или жестомимичен език;

използваш устройство за общуване;

използваш жестове.

Хората около теб, хората, на които се доверяваш, трябва да те подкрепят и да ти помагат да вземаш решенията, които искаш. Това могат да бъдат решения за това къде да живееш, и с кого би искал да живееш.

Понякога няма да е възможно да живееш самостоятелно веднага

- може да струва твърде скъпо да живееш самостоятелно;
- може да не получиш услугите, от които имаш нужда;
- може да е нужно да живееш в къща, която разполага с рампа, да няма стълби или да няма пошироки врати.

Важно е да помислиш по някои важни въпроси при вземане на решение за мястото, където ще живееш.

ВАЖНИ ВЪПРОСИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ОБМИСЛЯТ:

Мястото, където живея

Би ли искал да живееш със семейството си?

Би ли искал да живееш с приятели?

Би ли искал да живееш самостоятелно?

ИНФОРМАЦИЯ

Има много неща, върху които трябва да си помислиш, когато вземаш решение за това къде да живееш.

- Може да се нуждаеш от информация за това къде да живееш, преди да вземеш решение за това.
- Може да се нуждаеш от информация за цената на наема.
- Може да се нуждаеш от информация за подкрепа вкъщи.
- Може да се наложи да разбереш дали имотът има рампа, стълби или широка врата.
- Може да се нуждаеш от повече информация за по-трудните решения, които трябва да вземеш за това, къде да живееш.

ВАЖНИ ВЪПРОСИ ЗА МЯСТОТО, КЪДЕТО ЩЕ ЖИВЕЕШ:

Дали е близо до твоята работа или до магазин?

Дали има широка врата?

Дали е безопасно място за живеене?

Колко ще струва?

Дали е физически достъпно?

Дали има достатъчно голяма кухня, ако обичаш да готвиш?

Дали е близо до твоите приятели?

ПОЛУЧАВАНЕ НА ПОДКРЕПА ПРИ ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ:

Какво би искал?

Трябва да имаш достатъчно подкрепа, за да вземаш свои собствени решения за това, къде да живееш. Изборът, къде да живееш, е много важен.

Това е Твоят Избор:

- Имаш право да решиш, къде би искал да живееш.
- Имаш право да решиш, как би искал да живееш.
- Имаш право да решиш, с кого бих искал да живееш.

Не винаги е възможно да получиш това, което искаш.

Трябва да участваш във всички решения за това, къде да живееш.

Понякога може да ти е трудно да вземеш решение, за това къде да живееш, но човек, на когото имаш доверие, може да ти помогне:

- Да разбереш информацията за твоето решение.
- Да не забравиш информацията, която ти е нужна, за да вземеш решение.
- Да разбереш различните възможности, които имаш.
- Да си наясно какво ще се случи, след като си взел решение.
- Да накараш хората да разберат какво е твоето решение

Когато някой, на когото вярваш, те подкрепя да вземеш решение, той трябва да не забравя, че твоето мнение е най-важно. Хората, на които имаш доверие, може да са приятел, застъпник, член на семейството и всяко друго лице, което те подкрепя и те познава добре. Това решение трябва да се основава на твоите желания, на това, което се случва в момента, и на това, което може да се случи, така че нещата да са по-добри за теб.

.....

ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ: Това е моето място за живеене

Елементи при вземане на решение за това, къде да живееш:

Вземането на малки решения за теб всеки ден ти помага да научиш как да се справиш с големите решения.

За да решиш, как би искал да живееш, трябва да се научиш как да го направиш.

За да решиш, къде би искал да живееш, трябва да се научиш как да го направиш.

За да решиш, с кого би искал да живееш, трябва да се научиш как да го направиш.

ТОВА Е Петър...

Той живее с шест души в защитено жилище в град Ловеч. На него не му харесва там. Петър решава, че иска да живее самостоятелно, в собствен дом. Той разговаря с приятелката си Мария, с брат си и с човек от неговата подкрепяща мрежа и решават да наемат жилище. Петър и човекът от неговата подкрепяща мрежа разглеждат много къщи и апартаменти, но той решава, че в този момент не е възможно да живее самостоятелно, защото наемите са високи.

Премества се да живее с друг човек, и приятелката си, като си разделят парите за наема и разходите за сметки на три.

Петър плаща своята част от наема на собственика на апартамента всеки месец.

Той е щастлив в новия си дом. Тук живота му харесва повече от този в защитеното жилище.

Петър все още мечтае да има свой собствен дом и да живее самостоятелно.

Надяваме се, че някой ден Петър ще осъществи мечтата си за собствен дом.

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) е национална мрежа на хората с интелектуални затруднения, на техните семейства и специалисти. Асоциацията е създадена през 1993 година и през 1996 година е призната от Министерски съвет за представителна организация на национално ниво.

БАЛИЗ работи за достойния и независим живот на децата и лицата с интелектуални затруднения и техните семейства. БАЛИЗ се застъпва за провеждане на национална и местна политика, която зачита правата на лицата с интелектуални затруднения и спомага за изграждане на необходимата им подкрепяща среда за включването им в обществото.

Асоциацията е член на Inclusion Europe - Европейската асоциация на организации на лица с интелектуални затруднения и техните семейства, на международната мрежа на организациите на хора с интелектуални затруднения - Inclusion International и на Европейска асоциация на доставчиците на услуги за хората с увреждания – EASPD.

Тази брошура е издадена в рамките на проект „Да овластим хората с интелектуални затруднения - следваща стъпка“, изпълняван от БАЛИЗ с финансовата подкрепа на “Отворено общество”

This leaflet is published as part of the project „Empower people with intellectual disabilities - next step“, implemented by the Bulgarian Association for Persons with Intellectual Disabilities and financed by Open Society Foundation.

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ)

Може да се свържете с нас на:

ул. Лавеле № 10, ап. 16
гр. София 1000
тел. 02 417 44 19
факс: 02 416 09 56

www.bapid.com
e-mail: bapid@bapid.com

Рисунките са от колекцията на General Picture Bank на организация Change и не могат да бъдат копирани или използвани